

[Jens Peter Jensen (Sorø amt).]

Jeg nævner disse forhold for at understrege, at priser ikke må forhøjes som led i avanceberegningen og ej heller på grund af stigende lønudgifter. De lønstigninger, som måtte forekomme i prisstopperioden, må, som den højtærede handelsminister har sagt, alene bæres af erhvervslivet.

Dette sidste forhold må kunne opfattes som forsøg på at bremse fænomenet lønglidning. Denne faktor har jo gjort sig stærkt gældende i de senere års lønudvikling. Årsagerne hertil er flere, en af de mere markante er den høje beskæftigelse. Her kan man dog ikke entydigt skyde på lønmodtagerne, der søger at tage, hvad de kan få. Arbejdsgiverne er også part i sagen; de vil gerne holde på arbejdskraften, og de går med til en lønglidning i forventning om at gøre en forretning derved. Hvis det foreliggende lovforslag gennemføres, sættes arbejdsgiveren i en anden situation end før. Jeg håber, det bliver forstået også af den anden part på arbejdsmarkedet, således at der kommer en dæmpning af lysten til at medvirke ved lønglidningen. Jeg tror nok, man skal være opmærksom på, at virkningen her kan blive en bevægelighed i arbejdskraften, der i mange henseender er ønskelig. Men vi vil også komme ud for en bevægelighed, der ikke er ønskelig, for vi må forstå, at væsentlige dele af vor eksportindustri ikke er stærk part i det forhold her. Der er andre, der i tide har haft bedre mulighed for at dække sig ind.

Mens jeg er ved denne side af problemstillingen, vil jeg pege på, at vi nok under udvalgsarbejdet må have opklaret, i hvilket omfang der kan tænkes at komme lønstigninger som følge af indgåede overenskomster. Omfanget må i nogen grad afgøre, om der er behov for visse ændringer, for hvis det er meget voldsomt, vil jeg da sætte et spørgsmålstejn ved rimeligheden i, at det er erhvervet alene, der skal betale.

Det fremgår af bemærkningerne, at priser, hvorefter der verserede sager ved monopolankenævnet den 22. september, kan reguleres i det omfang, klagerne får medhold. Er det med tilbagevirkende kraft? Det er også en ting, vi må have opklaret i udvalget. Jeg er også klar over, at der er virksomheder og brancher, der har fået dispensationer hvilende på den bestående lovgivning; men

med et vist forbehold knyttet til en bebudet lovgivning, hvis indhold man dog ikke kendte. Også det bliver vi nødt til at studere lidt, for der er jo ganske pikante juridiske forhold i denne sammenhæng. Vi skal også have opklaret, hvordan det forholder sig med godkendte prisforhøjelser, som ikke havde nået at træde i kraft den 22. september. Jeg går ud fra som en selvfølge, at de kan sættes i kraft, men det må vi have klaret; det kan være problemer for tidsskriftbranchen og forskellige andre.

Vi skal vel også have opklaret, om spørgsmålet om radio- og TV-licensen omfattes af denne lovgivning. Hvis man skal tage det sådan efter bogstaven, er det jo en sag, der passerer finansudvalget, og så skulle loven vel ikke omfatte den. Selv om det ligger sådan, at en licensforhøjelse først skulle træde i kraft, når denne lov udløber, så tror jeg, vi lige skal have en principiel drøftelse af disse ting, når vi nu skal tale om det alligevel, for vi skal jo have en lovgivning på lidt længere sigt senere hen.

Når lovforslaget føres ud i praksis, vil det, som den højtærede minister siger, medføre en udvidelse af monopoltilsynets administration og personaleantal. Det er den pris, som man må betale for, at en lovgivning af denne karakter kan komme til at virke efter sin hensigt.

Men jeg vil gerne understrege, hvad også den konservative ordfører gjorde, at der er flere om dette forhold her end monopoltilsynet. Forbrugerne spiller i denne sammenhæng en meget stor rolle, og her vil jeg vove den måske lidt interessante tese, at den omstændighed, at vi har valgt den 22. september som udgangspunkt, og at der er gået nogle dage siden da, og indtil loven gennemføres, har skabt en offentlig interesse om disse forhold, der bevirker fremme af forbrugernes prisbevidsthed. Man skal ikke stå ret langt tilbage i køen i købmandsbutikkerne for at høre forbrugere undre sig lydeligt over, at der er sket forandringer i priser, og købmanden og konen har meget travlt med at forklare, hvordan dette hænger sammen. Der er altså hos forbrugerne en tendens til at være mere og mere prisbevidste, og det er faktisk den bedste prislovgivning, man kan have her i landet.

Lad mig så sige, at den højtærede handelsminister sagligt har argumenteret for